

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ariolatesi balaa[m] [et] ei[us] p[ro]phetia. ca. xxxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

rum quibus vinee cingebantur: timensque asina iussit se parietem et attriuit pedem sedentis. At ille verberabat eam. Iterum stetit angelus in loco angusto ubi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deviare. Timensque asina: cecidit sub pedibus sedentis. Qui cum vehementer fustibus cederet latera eius: aperuit dominus os asinae: et ait Cur percussis me ecce iam tertio. Qui respondit. Illud iussisti mihi: vineam habere gladius ut percuterem te. Assuetus iste monstris ad vocem asinae non expavit. Proinde aperuit dominus oculos balaam viditque angelum stantem in via cum gladio: et adoravit eum. Cui angelus. Perversa est mihi via tua. et nisi asina declinasset occidisses te Cui balaam. Peccaui. et nunc si via mea tibi est contraria: revertar. Cui angelus. Vade. sed caue ne aliud quam preceperam tibi loquaris.

De arithmetica balaam et eius prophetia.
Capitulum, XXXIII.

Im ergo iret

balac occurrit ei in extremis finibus moabitarum. magnifice suscipiens eum dedit ei munera. Cui contestatus balaam ait. Non potero loqui nisi quod posuerit dominus in ore meo. Ascendentes pariter excelsa montis. vni extremam partem populi intuebantur. Abserrant autem ab exercitu domini stadiis. Dixitque balaam ad balac. Edifica hic septem aras: para rotidem vitulos: et eiusdem numeri arietes. Cumque imposuissent ambo vitulum et arietem super aras: dixit balaam regi. Sta iuxta holocaustum vadam si forte occurrat mihi dominus et quod iusserit loquar tibi. Cumque abisset: posuit dominus verba in ore eius. Qui rediens coram omnibus assumpta parabola. vel incepta ratione sua. ut hebrei habent. ait. Quomodo maledicam populo cui benedixit dominus. Habitabit solus inter gentes: et non reputabitur. singularis erit pro omnibus et innumerabilis. Hortatur anima mea morte iustorum: et fiant nominissima mea horum similia. Contristatus balac ait. Quid est quod agis. Duxitque eum ad altum locum excelsum montis phasga. Unde aliam partem populi videre possit. sed errore geritum putans omnia locis inesse et temporibus et deum sic cur hominem posse mutari. Cumque iuxta modum predictum statuissent ibi septem aras: et imposuissent holocausta. iterum posuit dominus verba in ore eius: et revertens ait. Non est idolum in iacob: nec simulacrum in israel. Dominus deus eius cum eo est. Non est augurium in iacob

nec divinatio in israel. Surget ut leo: et quasi leena non accubabit donec deuolet predam. Id est terra chananeorum. Tunc ait balac. Saltem nec benedicas eis: nec maledicas. Itaque duxit eum super montem phegor: statuitque septem aris: impositisque holocaustis per singulas non abiit balaam sicut ante ut augurium quereret. Sed elevans oculos vidit israel comitantem in tentorijs per tribus suas. et irruente in se spiritu dei ait loquens de se. Dixit balaam filius beor. Homo cuius obturatus est oculus auctor sermonum dei. Quasi pulcra tabernaculo la tua iacob. Hebreus habent et translationem. Qui genis. Cuius oculus revelatus est. Tunc idem est sensus. Quia dum dormiret: in somnis vidit hec que dicebat. Unde et obturatus erat oculus carnis: et revelatus oculus mentis. Unde et sequitur. Qui cadit et aperit oculus eius. Hebreus plenius habet. Qui ponit. qui collocat se in lecto. Addidit etiam apertam de saule prophetiam dicens. Tolle propter agag regem eius et auferet regnum illius. Quod factum est sauli. quia peccerat agag regi amalechitarum. et post direxit verba ad populum. Qui benedixerit tibi erit et ipse benedictus. qui maledixerit in maledictione reputabitur. Cumque irasceret balac dixit quod in discessu suo daret et consilium quid faceret adversus populum hunc. Iterumque assumpta parabola ait. Dicit stella et iacob et surget virga. id est maria ex israel. et percutiet duces moab: et vastabit omnes filios seth. quod est. vastabitur totum genus humanum quod secundum carnalem in bonis coteret et malos perdet. De seth enim totum genus humanum est: de quo fuit noe. Filij enim cain diluvio perierunt. sed in hoc vaticinium dicitur venisse magos in iudeam visa stella. et tunc exstitisse apud eos scripta balaam super hac re. Prophetavit quoque quod israel idumeos et amalech qui fuit principum gentium pugnantium contra eos subiret sibi. Prophetavit etiam quod assyriam vastaret. etiam cineos qui erant de fortissimo genere. scilicet de ietro. Addiditque. Venient in trieribus de italia: et superabunt assyrios: vastabuntque hebreos: et ad extremum spiritus peribunt. Monarchiam predictam romanorum. et in fine temporum destructione reges sibi et romano imperio. Dicit iosephus eum prophetasse ad huc totum orbem futurum eorum habitaculum in

Numeroz

eternum etiam insulas. Et cum pars prophetie sit impleta: reliquum pro certo credimus implendum.

De amore mulierulaz inistatus est israel beelphegor. Capitulum, XXXIII.

Irrexit balaam

I vt rediret in locuz suuz, Lucez in finibz madian valediceret balac z suis: sicut dedit eis vt ygenes quaruz specie illud posset castitas circa tentoria israel euenijs venalibz mitterent. qz iuuenes ad se declinantes ite rari sibi allidere laborarent vt eos trasgre di leges patrias faceret et deos colerent alie nos. vt sic deo suo irato eis vel ad modicuz tempus humiliarent. Deo em eis ppitio: nec bella nec pestis aliqua eos corripere. Fecerunt ita madianite. tñ et de moabitidz virginitibus misse sunt: sed pauce. quia naturaliter sunt deformes. Lo tpe morabatur israel in sechim: et fornicatus est cu filiabz moab qz vocauerunt eos ad sacrificia sua: et comedere rit idolorhita sua. z adorauerunt deos ea ruz: et inistat? e. i. p. se? crat? isrl beelphegor idolo madianitaru.

Exenia peregrinoruz sercula. Unde peno dochtium.

Inistio as no inistioz Unde inistio scholarum litteris.

idolo scz tentiginis: que grecia pziapu dicit. Iratusqz dñs dixit ad moysen. Tolle cunctos pncipes ppli tui z suspende eos s sole i patibz: vt auertat furor me ab isrl. Forte qz subditos no corripiebant: duces tribuu volu it suspendi. Vel potius pncipes. i. auto res huius idolatrie. Unz statim subdes dixit moyses ad iudices isrl. Decidat vnusqzqz pncios suos qz inistati s beelphegor De zelo phinees. Capitulum, XXXV.

Subitelligeda e pena aliqua. vt plaga a dño irrogata: qua ex pressam no habem?

Radit iosephus

I qz pnceps in tribu symeon zamri filia cuiusda potetis madianitarz duxerat q dicebat corbi: qz vxore subete in qz da solenitate alijs ductibz o imolantibz: n ipe imolauit. Quã obrẽ cu moyses ecclesiã gre gasset z eos culparet: no noiatim tñ: qz tur?

ba erat i causa. ille corã oibz hessius e se alie nigenã duxisse idola colere. nec tyrãnicis legibz qz ipe sibi moyses posuerat obnoxii eẽ qz sub figmẽto legis z dei grauiori seruitute pmebat pplm qz egiptij cui pprium auferes bat viuẽdi arbitriũ. z discedes coraz oi turba qz flebat añ fores tabernaculi dñi itrauit tabernaculũ vxoris. Mirabant autẽ oes qz mortu? no fuerat. Surgẽsqz phinees filius eleazari de medio multitudis. z arrepto pugione ingressus e post illũ lupanar. z cu inuenisset coeũtes pfo dit abos in locz genitalibz. cessauitqz plaga et occisi sũt. xxxij. milia: forte a dño p plagã aliquã pcedẽ tem qz tuc cessauit. Sz ioseph? videt velle qz plurimi iuuenes zelo phinees accessi. multa milia ppli pculserunt. Locut? est autẽ dñs ad moysen. Hostes vos sentiat madianite. pcutite eos. Hoc factũ e postea cu moyses misit exercitũ z pculsit madianitas. Vt forte sicut pculsi fuerat filij isrl. voluit etiã tuc dñs mulieres occidi qz subuerterat eos.

Un in psalmo Stez tit phinees z placat ut: et cessauit quassatio.

Secundus numerus bellatoz.

Capitulum, XXXVI.

Postquam vero

P sanguis noxtioz effus? e. dixit dñs ad moysẽ

et eleazarũ. Nume rate summã filioz is rael qz ad bella pos sunt pcedere a vigin ti annis z supra per domos et cognatio nes suas. Feceruntqz ita: et inuenti sũt. dc. B. z B. dcc. z. xxx inter qz nullus fuit eoz qz numerati fue rant a moysẽ et aarõ

Sic cõtinuabimus capitulũ istud. post qz p malicia ipozum dñs iam oes deleuerat qz supra numerati erant apti pugnare z postqz multo tpe pro diffidentia sua errauerant in deserto pcepit dñs d nouo numerari aptos i bello

preter iosue z caleph. Et ait dñs. Istis diuis detur terra. pluribus maiorẽ partem dabis. z paucioribus mino rem. Quod no est intelligendum de tribubus vel familijs: sed de domibz. Terra enim eque diuisa

Sorte distribuenda eque diuidenda sunt ne forte ineqlit forsdaret pluribz partem minorẽ z ecõuerso.